

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Po un an 5 cor. 40 bani.
 Po ș jumătate de an 2 cor. 70 bani.
 România, America și alte ţări străine 11 cor. anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică
Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.
Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE:
să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a două-oară
12 bani, a treia-oară 10 bani.

Răsboiul, călăuza credinței.

Privind faptele înfrișoșate, desărțuite de acest răsboiu al răsboierilor, pe lângă multe taine necunoscute de-ale politicei, el ne-a pus înaintea ochilor și o seamă de învățături, cari ating mai deaproape grija de cele sufletești ale omului. În vremile de demult era ținut răsboiul, cu drept cuvânt, de-o pedeapsă a lui Dumnezeu, trimisă oamenilor cu scopul ca să le atragă luarea aminte, că peste patimi peste zgomotoasele frământări ale ființelor, cari acoperă fața pământului, se ridică o voință atotstăpânitoare ce-și arată puterea să impede în tot locul. Când humea și-a încipuit, că a depărtat din mijlocul ei pe Dumnezeu, și că credința și-a trăit viața, deodată zguduitura produsă de groaznicile explozii de granate și șrapnele, a trezit ca din somn conștiințele adormite, făcând să se vadă atât la cei-ce ședea în tranșee cât și la cei rămași acasă, urmele brațului celui atotputernic, care zdobește pe unii, pentru a înălța vitejia și mărireala altora. Dacă răsboiul acesta n'ar avea nici un rezultat încât privește partea lui politică, totuș cîstigul cel mai însămnat rămas pe urma lui, este că a trezit din nou în inima oamenilor credința și i-a întors spre Dumnezeu. Oamenii, cari uitaseră să se roage, cari nu-și mai aduceau aminte ce formă are pe dinăuntru o biserică, cari își făceau un merit din a-și bate pieptul cu necredința lor, ca loviți de un fulger au alergat din întunecimea rătăciriilor lor, spre soarele luminos al religiunii, în care vedea singurul mijloc de încurajare și măngăere, în clipele cele mai desnădăjduite pe cari le-au avut vreodată în viața lor. Lipsurile, năcasurile, vederea morții, îi face pe cei mai mulți să se gândească la

lucruri, pe cari nu-și închipuiseră că le vor face vreodată. Cei cari se mblânzesc, cei slabii de inimă prind puteri, și valuri nemărginite de milă se revarsă din inimile acestora, cari cu câteva momente mai înainte se urau cuprinse de simțiri sălbaticice și înfrișoșate. Iată o pildă.

O trupă de soldați germani era în marș. Vorbeau de dușman și erau răcăjiți pe el. Unul din rând zice: „Dacă aș vedea acum un francez, aș ști ce să-i fac. Numai decât l'as omorî cu patul puștii“. Ei merseră mai departe. Nu peste mult apucă pe un drum care-i duce prin o pădurice. Acolo răzimat de un arbore văzură un francez zăcând. Dau năvală pe el și atunci se conving, cumcă se luptă cu moartea. Francezul se uită la ei cu rugămintea să-i dea ajutor. Toți îl compătimesc. Cu mare greutate scoate din buzunar fotografia soției și copilașilor săi și scrie cu creionul adresa, apoi o dă soldaților germani cu rugămintea, să trimită fotografie soției sale. Prin semne își spune francezul rugarea, ca să se roage unul din ei pentru el, căci este alătura cu moartea. Ostașii să uită unul la altul toți dau din cap și nici unul nu știe să se roage. Pe urmă unul îndrăznește să zică Tatăl nostru, însă la mijlocul rugăciunii a greșit și n'a mai putut să se roage. Nu poate termina, pentru că a uitat-o sau mai bine zis, fiindcă n'a învățat-o nici odată. Francezul își mai încoardă odată puterile, doară se va putea scula, însă cade la pământ. Atunci îl prinde de mijloc tocmai soldatul german, care a zis, că dacă ar vedea un francez l-ar omorî cu patul puștii, și în mâinile lui își dă duhul. Sub acelaș arbore au făcut o gropă și îngropându-l i-au pus o cruce cu numele lui. Ostașul acela, în brațele căruia a murit francezul, a zis: Prietenilor, dacă se sfărșește răsboiul, apoi merg în Franția la acea femeie și am să o conduc la acest loc, să-i istorisesc, cum i-a murit bărbatul.

Din aceasta și din alte nenumărate alte pilde, cari s'ar putea aduce, ca învățăminte din istoria acestui răsboiu, iese la iveală simțul religios și dorința omenirei în

sbuciumarea ei însângerată, după ceva mai înalt, după o legătură mai strânsă cu ființa aceea supremă, care rescolește vrajba în sufletul omenesc, dar alină și durerile lui cu unt de lemnul binefăcător al păcei. Această trezire a simțului religios, s'a ivit într-o formă minunată și la poporul nostru. Cel dintâi semn al unei întoarceri spre credință a fost, că bisericile s'au umplut de lume și cărțile religioase, cari se găseau altădată rar în casele oamenilor noștri, s'au împrăștiat în sute de mii de exemplare. Această trezire a conștiinței religioase este semnul cel mai îmbucurător, care s'a putut vedea răsăind din noianul de dureri și lacrămi pricinuite de răsboiul lumii. Din toate părțile, din spitale, de pe câmpurile de luptă ni-se cer cărți religioase, ca să servească de măngăere celor înstreinați de vatrele lor.

Este dureros însă, că acestei cerințe după hrana sufletească a poporului nostru nu i-se poate răspunde, aşa după cum ar trebui să se facă. Cărțile cele mai răspândite în decursul răsboiului au fost Epistolia, Visul și Psaltirea cari au mulțumit, ce-i drept, cele dintâi nevoi sufletești ale țăranului nostru, dar n'au putut să-i dea aceea, ce ar fi voit el să aibă cu el în șanțuri: o tâlcuire pe scurt a învățăturii evangelice, a vietii Mântuitorului și alte lucruri, de cari este el legat cu amintirea din cea mai fragedă vîrstă a copilariei. Părerea noastră este prin urmare, ca pe deoparte să se tipărească o bibliotecă din lucruri mici și ieftine, de cuprins religios, cari să se poată răspândi ușor printre oamenii noștri din bătaie, iar pe de altă parte să se intemeieze o revistă pentru popor, de caracter religios, în care să se tipărească astfel de lucruri, ce-ar putea servi în acelaș timp și ca distracție, dar și ca învățămînt pentru toate nevoile sufletești ale țăranului nostru.

Regele României către noii recruti.

România va asigura sfidarea dușmanului. — Cancelarul german Bethmann-Hollweg despre România. — În care parie vrea România să-și întărgiască teritoriul? — Ce face Rusia cu trupele ei din Basarabia? — Consfătuirile regelui Ferdinand.

In noul ziar al deputatului liberal Toma Stelian „Nationalul” găsim următoarele păreri ale cercurilor oficiale românești despre ceea ce va face România:

Intrebarea care se pune acum de toată lumea este: „Ce facem noi?”

La această intrebare am căutat un răspuns în primul rând în cercurile guvernamentale, și pentru că sunt două feluri de cercuri guvernamentale, cari știu și cari nu știu, era firesc să ne adresăm la cele dintăi.

In primul rând se da că sigur în cercurile diplomatice, ca până astăzi, d. Brătianu n'apus nici un fel de condiție hotărâtă pentru intrarea în acțiune a României. Au fost discuții care au fost conversații, s'au spus dorințe și s'au luat în considerare diferite întrebări ale unei acțiuni din partea României, dar stabilirea unor condiții nu s'a făcut.

In primul rând, după părerea cercurilor guvernamentale acțiunea austro-germană în Balcani nu este o acțiune hotăritoare. D. Brătianu a spus că în întunericile parlamentare, cari au avut loc la săptămâna aceasta, că părerea sa este că nu pe frontul balcanic se va hotărî soarta răsboiului. Succesul ofensiviei statelor centrale în Balcani, va face mai grea aprovisionarea României cu muniții, dar nu va hotărî soarta răsboiului.

Așa fiind, după aceeașă părere, urmează de văzut dacă întreprinderea, acum, când Balcanii sunt în mâna Austro-Germanilor, a unei contracinciuni este folositoare și în ce condiții trebuie să se facă pentru că ea să meargă la un succes sigur, absolut trebuind din toate punctele de vedere, absolut necesar pentru Rusia, în special, care altminteri, oricare ar fi rezultatul răsboiului, și-ar pierde însemnatatea printre statele slave din Balcani.

In părere că puterile Întelegerii vor să întreprindă o acțiune în Balcani, armatele rusești n-ar avea alt drum decât pe la noi.

Aici începe punctul întrebării, aici este punctul asupra căruia se pare că s'a încercat din partea unor dintre reprezentanții aliașilor să se obțină din partea guvernului român stabilirea de condiții precise și definitive și după cum am spus, ele n'au fost obținute.

Azi, în Balcani, puterile centrale, cu Bulgaria și Turcia au aproape nouă sute de mii de oameni.

La această armată trebuie opusă cel puțin una egală, socotind că chiar așa, armatele de naționalizare vor avea greutăți în ce privește mijloacele de alimentare și aprovizionare de tot felul.

Trebuie să se ia atenție că armata română este în același timp ca armata de naționalizare de aproape 900 mii de oameni, în perfectă stare de luptă. Odată această armată gata trebuie în același timp ca armata rusă dela nord să fie de asemenea în stare să fie cu succes o apărare împotriva unui atac care s'ar putea să fie puternic. Cu alte cuvinte armatele rusești trebuie să fie prevăzute cu o grămadă de muniții necesare acestei acțiuni de ofensivă și de apărare puternică. Pe sprijinul armatei sărbești, azi, nu se mai poate socoti; Grecia are să rămână neutră.

Indeplinindu-se aceste condiții, spun cei care știu din guvern, o acțiune în Balcani e cu puțință și la întrebarea ce vom face noi răspund, „Am merge”.

Sâmbătă la orele 10 dim. soldați din toate armele din București contingentul 1916 au depus legiuialul jurământ de credință regelui.

Sărbătorirea depunerii jurământului s'a făcut în curtea regimentului 10 artillerie (Malmaison) în prezența M. S. regelui Ferdinand, a familiei regale și a ofițerilor generali și a altui ministru de răsboiu.

La orele 11 dim. trupele se găseau așezate cu drapelele în față.

După indeplinirea serviciului religios toți soldații recruti, peste 10.000, ridicând mâna dreaptă în sus, au repetat formula sacrală a jurământului.

M. R. regelui Ferdinand, adresându-se trupelor a rostit următoarea cuvântare:

Dragi recruti

Am simțit o mare datorie a întreținut mele a mă găsi în mijlocul vostru, în ziua când v-ați legat cu o datorie sfântă, tată de Dumnezeu, să păstrați credința către rege și țară.

Am ales ziua de azi pentru sărbătoarea aceasta, deoarece ziua de 28 Noemvarie (Aniversarea luării Pleinei) este înscrisă în carte de onoare a oaselor românești, cu litere neperitoare. Vo-lăți ați venit din toate culturile fără și cu inimă veselă ați părăsit casele și

familile voastre pentru a intra în marea familie a oaselor românești, și a vă strânge la pieptul ei.

De astăzi înainte, nu vă mai apartineți vouă, ci regelul vostru și ţără. Prin jurământul depus ați făcut o mare legătură între mine și voi.

Frumoasă e menirea soldatului. El trebuie să fie scutul ţării, pe care să o apere cu sângele său. El trebuie să aperă cîințul său și alor săt. El trebuie să moară pentru hanța ostășească, în oră și ce moment, nu numai când este sub ochii superiorului, dar chiar când nu e văzut de șefii săt.

Am credința că veți fi în orice moment adevărați ostași români cu un puternic sentiment pentru țară și pentru rege.

Multe din drapelele în fața cărorătăi jurat, au fost duse de părinți voștri la glorie acum 27 ani, pentru că ostașul de atunci, ca și cel de azi, era pătruns de datorile lui. Șefii voștri v-au primit cu dragoste și să fiști siguri că va vor conduce cu dragoste și incredere.

Noi toți vă primim cu dragoste și incredere și dacă va veni o zi când va trebui să se ceară dela voi sacrificii suntem siguri că fiecare din recruti va cădea să fie un ero.

Duceți-vă înăpol la corpurile voastre cu inima veselă pentru că ostașul de astăzi, ați făcut cel mai important legături din viața voastră.

Ziarul englez „Daily Telegraph” din Londra, vorbind despre politica României serie căștile care sosesc din România sunt neplăcute pentru impărată înțelegeri. Pe când partizanii impăratului înțelegeri păstrează tăcerea, subitorii Germanilor devin tot mai îndrăzneți.

D. Vintilă Brătianu, fratele primului ministrului, a declarat că România rămâne neutru până când o grupare va invinge pe cealaltă.

Atunci România va oferi învingătorului puteri proaspete pentru ca să asigure definitivă sfidarea a dușmanului.

Ziarul „L'Eclair des Balkans” publică un interviu al corespondentului său cu cancelarul

Puțini s'or mai înturnă
Că și dintr'at noști soldați
Foarte mulți sunt reposați,
Îngropăți pe lângă drum
Morți de pușcă și de tun.

Să vedeați părinti și frați,
Unde suntem îngropăți
Vo-lăți zice lacrimand
Mormântul meu văzând:
Mai bine-ar fi fost cu mult
Tu de nu te-ai fi născut. —

Dorite tată iubit
Dragă de ce n'ai venit
La ceasul meu cel de moarte
Ca să ne iertăm de toate
Că când noi ne-am despărțit,
La aceasta n'am gândit,
Că mai mult noi niciodată
Nu vom mai fi laolaltă.
Cășa o vrut Dumnezeu
Pe-aicea să mor și eu.
In Polonia rusească
Depart de dumneavoastră,
A trecut a mea vîță
Ca și-o bună dimineață.

Dragi mei părinti și frați
Pe mine nu m'asteptăți.
Acum eu din departare

Pe toti vă rog de iertare;
Iertați-mă tot pe mine
Da să-aveți dela certu bine.
Măcă frați și surorele
Acum vă rog de iertare
Iertați-mă ce-am greșit
Până împreună-am trăit.

Iar tu Părinte cereșc
Către care eu privesc
Dă-mi locul fără de cîteva
Să-l domnesc în veci. Amă!

Militare.

Plâng inimă săracă
Că pe bădeu il imbracă,
Să suspină așa cu 'ncetă,
Că ti leagă panganetu,
Să șuvitele bălaie,
Cu foarfecile le taie,
Aruncă haine frumoase,
In magazine prăvoase,
Pălăria numai floare,
E călcată în picioare.

*
Les la poartă nu-i și nu-i,
Bădița cu ochi verzui,
De când la oaste-a plecat,

Vers de îngropare.

Scriș de Niculae Dămian, din Saroșul-ung., cu privilegiul morții soldatului Niculae Bogdan căzut pe câmpul de luptă.

O, Puternice de sus
Rea lume am mai ajuns,
Să facem înmormântare
La un factor ca o floare,
Să facem slujbă de moarte
Să mortu-i tare departe,
Depart 'n tară străină,
Să-a murit fără de lumină
Clopotele n'au sunat,
Ca când moare-un om din sat.

O, Isuse indurat
Ce jele mare-i pe sat,
Jale și năcazuri mart
Că răman copil orfani.
Să când s'a mobilitat
De-acasă mulți au plecat;
Când s'o desmobilită

german d. Bethmann-Hellweg, care a făcut despre România următoarele declarații:

— „Singură Germania poate asigura României o neatârnare economică, interesele acestor popoare fiind comune. Rusia e cel mai mare săgean al României, care și este o piedecă în dezvoltarea sa, o piedecă, care cu orice preț trebuie înălțată. Regele Carol și bărbații politici români au văzut bine lucrurile, când au îndreptat politica lor împotriva Rusiei. Germania dorește ca Balcanul să fie al popoarelor balcanice. Germania nu dorește cuceriri, ea dorește numai biruință, adică cucerirea morală a civilizației culturale. Germanii iuptă pentru România, victoriile ei sunt și ale României“.

Un diplomat german, care a petrecut câțiva timp în București și a avut prilejul să afle părerea bărbaților de stat români cu privire la viitoarea jinută a României, a făcut următoarele declarații lui „Frankfurter Zeitung“:

— In cazul unei mărtiri teritoriale a Bulgariei, România vecină încă răznește la o mărtire a teritoriului său. Iar dacă s-ar vedea în neputință de a-și lărgi teritoriul peste Carpați, în cazul acesta România va căuta această lărgire de teritoriu în Basarabia.

Însă deocamdată ea primește banii dela noi pentru grăul ei și așteaptă.

România se hotărăște?

Ziarul german »Frankfurter Zeitung« publică două articole despre România și adunarea de trupe din Basarabia.

Ziarul spune, că nu crede, că România vrea să rămână neutră până la sfârșitul războiului. Se pare din contră, că vrea să-și păstreze căt mai mult timp puterea sa militară întreagă, spre a se folosi apoi de momentul cel mai potrivit. Crede că acest moment n'a sosit încă acum.

Vânzările de cereale, pe care le face puterilor centrale, nu trebuie socotite ca o dovdă de prietenie. Ele formează numai o ocazie de cășig. De prietenie nu poate fi vorba în această perioadă. România se va decide numai cum va fi folosul ei.

In al doilea articol, ziarul atrage luarea aminte că nici un jinut din Rusia nu este atât de potrivit pentru concentrări de trupe ca Basarabia, grânarul Rusiei, unde prin îngrijădirea de cereale, aprovizionarea este foarte ușoară. Afară de aceasta Rusia vrea să arate prietenilor săi din Balcani, că se află gata pentru o acțiune

oarecare. Se adună în adevăr în acea regiune o armată, care este slabă deocamdată. Nu este însă sigur, că Rusia vrea să o întrebuiască odată în Balcani. Deocamdată are un caracter mai mult de amenințare.

Vizita țărului arată aceasta în mod lămurit. Poklevsky a dorit vizita aceasta și aceasta s'a făcut. Gazetăria din România a străs de mai înainte luarea aminte asupra vizitei. Să voit să se arate publicului român, că țarul își arată interesul său tocmai pentru partea din Basarabia răpăită României în 1878 și că această regiune ar fi jertfătă acum bucurios pentru prietenia României. Pe de altă parte să voit să se arate că Rusia poate să întrebuișe la nevoie și puterea. Faptul, că presa rusă nici nu a vorbit despre această vizită, este ușor de înțeles.

In ultimul timp gazetele rusești au vorbit rar despre Basarabia, nevoind să alarmeze și mai mult pe naționaliștii români amintindu-le perdearea acestei provincii. Ceeace s'a discutat deci pe larg de presa română, s'a trecut în Rusia sub tăcere.

In ziarul »Rapel«, deputatul francez H. Roux-Costadan scrie următoarele despre lupta din Balcani din Salonic:

Din partea mea aprobată intru toate părerile lui Clémenceanu. Această expediție balcanică nu este altceva decât o aventură nebunească și criminală. Aceasta am cugetat și am scris dela început, și prevederile mele nu m'au înșelat.

Dela început am prevăzut că popoarele balcanice vor numai să ne poarte de nas. Bulgaria au arătat că sunt de nerușinăti, iar Grecii au dovedit-o îndesajuns că sunt trădători.

In ce privește Români, prevăd încă de acum, că și ei tot așa vor fi. Pun rămășag unul contra o sută, că peste șase luni își vor îndrepta cele 500,000 de baionete contra noastră.

Despre Sârbi nu spun nimic, sărmanii Sârbi! Nenorocirea lor e că drumul dela Berlin spre Constantinopol duce peste Belgrad și Serbia. M'ar dorea foarte mult, să consider pe Sârbi alături de celelalte popoare balcanice.

Salonicul nu este altceva decât o cursă întinsă pentru a putea fi prinși în clește. Când am alergat repede în ajutorul Serbiei n'am făcut altceva decât un frumos semn de teatru — nimic altceva!

Era nevoie de cel puțin o jumătate de milion de soldați acolo.

Mereu, se repetă aceleași lucruri și aceleași fapte. Nu sunt de loc biniștit de soarta noastră la Salonic. Nu sunt gata nici măcar să dea ochii cu dușmanul și am văzut că în spatele lor stă Grecia cu cuțitul întins ca să-i lovească pe furii.

Ce pustiu e 'ntregul sat,
Dă când în vară s'a dus,
Par că soarele-a apus,
Nu mai este nici o stas,
Toate s'a dus cu badea..

Vai ce greu i-a mai fi tunul,
Să ce amăriu dejunul,
Cina și cu prânzisorul,
Ce le mânca bădișorul.

*
Vai bădișorul trebuit
Să te duci la cătanit,
Să te urci pe cal călare,
Să te duci în fuga mare,
Peste dealuri cu nuiile,
Cu aripi de rânduile,
Cum nechează murgulețul,
Că-l prea strângă călărețul,

Foaie galbină în vînt
Dor fără de crezământ,
Cum urcă potecile
Te băteau urzicile,
Te piscau furnicile,
Și umbrai tot supărărat,
Și de lume alungat
Pe la margini de pădure,
Te hrănișă cu două mure,

Numai badea se'ndura,
Și din oaste-ți trimitea
Cărticică cărticea,
Nu plângă mândrușa mes,
Nu plângă până mă vezi,
Că iară măncăm scovorzi
Nu plângă până mă ști,
Că iar toate bin' or fi
Până capul meu stă sus
Până nici nu m'asi fi dus
Va suna al păcii corn,
Și atunci dragă iar mă 'ntorn...

Elena din Ardeal

Prisacă de altădată.

Moș-Neculai Andrușă își aduse aminte de o istorie cu niște alghine...

Nu știi dacă cunoaște cineva dintre cei mai tineri unde a fost prisaca (stupina) lui Buburuz, — începu el. Mai de demult erau pădurile mai întinse, și apoi era încă o poiană, dincolo alta și creștea bre omule, iarba până la piept prin poenile celele. Umblai de-a dragul șiierând, te pălea spicile peste nas de strănutai și era o mișcăză ca prin preajma raiului. Și nu umbla nimenea să le calce și să le strice, creșteau toate în voia lor. Și încă, colo, prin singurătăți, numai ce vedea căte un cordeiu și căte-o prisacă... Unblau albinele la cules și strângau la știubee lamura florilor.

Odată am mai scris-o, acum o repet din nou: totul e o neputință, planul miserabil.

Hotărârea din urmă va fi aici în apus. Sună și acum de comun acord cu »Tigrul« (Clémenceanu). Această omenie nesuferit se dovedește de o trebuință mare, arătându-și de minune măreția lui.

Pe el ar fi trebuit să-l trimitem la Greci. Dar care căt timp vom mai fi prosti?

Ziarul »Vîctorul«, oficiul guvernului român, se ocupă de politica externă a guvernului și răspunde astfel invinuirilor ce se aduc căducaților statului:

O însemnată idee care a dus la cășigarea rezultatelor de fapt ce se pot vedea până acum în conducerea noastră externă, a fost judecarea războiului actual ca un răbăoju de durată și de istovire.

A trecut un an de când am format această constatare și timpul ne-a dat pe deplin dreptate. Lăsăm dlui Filipescu măngăierea de a »arăta«, cu atâtă curătenie sufletească, că intrarea României în răbăoju ar fi pus capăt, încă dela căderei Lembergului sub Ruși, conflictului armat și ar fi adus pacea Europei. Asemenea profetii pot fi cel mult arme pentru politicianii cari nu mai au altele în arsenalul lor...

Noi constatăm că, eu mult după »momentul dela Lemberg«, Germania împrumută 15 miliarde pentru a duce răbăoju cel puțin până la Aprilie viitor; că Franța împrumută 25 de miliarde (pe căt ne-au vestit telegramele sosite până astăzi) ca să ducă răbăoju un an și mai bine; că Rusia nu a terminat încă organizarea și aprovizionarea armatei sale pentru a începe din nou mari operații și că Anglia se pregătește pentru lupta în Africa, în Asia și în Europa, ca și cum ce s'a făcut până acum e abia o intrare în matérie.

Aceste constatări ne arată că trebuie să ne pară de rău după momentele »pierdute«...

Judecarea durării războiului și a importanței materialului industrial, a făcut ca România să fie crucește de a se arunca într'o întâmplare, ale cărei rezultate nu voiam să le rostim.

Astfel nu numai că puterile sale au fost conservate neatinsne în timpul unei generale istoviri, dar încă printre activitate neobosită au fost sporite față de ceea ce erau în momente: pierdute.

România, singura lucrare politică a Românilor sbuciumăti timp de 18 veacuri pe aceste plăuri nu a fost împriștată într-o luptă steașă, ci a rămas cu puteri crescute, drept unic reazăm al dorințelor noastre comune, România este acum și va fi în stare să răspundă supremei chieărari, când interesele sale vor cere. Din toate punctele de vedere ea lucrează în vederea ace-

Avea și boerul nostru o mulțime de prisaci.

Acu eu învățam treaba muștelor la unul Dumitru Câmpan în Poiana Rotundă. Eram flăcăuș și ședeam și eu pe lângă bordeiu, drept ajutor moșneagului. Ma duceam cu dânsul pe lângă știubee, cu hobotu 'n cap, îmi arăta el cum joacă musca, își aprindea luleaua și mai cerceta făgorii de trântori și de botci, și mi arăta el toate. Si mai ales aveam eu trăbă și eram eu de ajutor la vremea roitului. Stam cu ochii zgâriți la știubee se nemereau a fi multe însemnate de bătrâni. Si numai când începeau albinele să se fure repede-repede pe urdinis și să joace și să împânzească văzduhul ca o puizerie, strigam la prisăcar că ce puteam:

»Moșule! Moșule!

Săpoi venia el și mă îmbodolea, și mă suiam eu c'un știubee prin copaci și prin deosebire. Si moșneagul ii da:

»Ha! ha-ha! iacă-i bun!... Bea un gătit de rachi și se ducea să se culce. Si eu iar mă aşezam lângă știubee. Si el ridica de sub o tuță capul și se răstea la mine:

»Mă Culai! da' să nu dee dracul să scapă vreun roiu, că te zdrobesc! Ca eu le descănt și le cunosc care a roit!...

Si mă temeam, c'avea o măciucă părțită de mă seca la ciolan când îmi trânteai căte una.

Da' de la o vreme, când am început să mai înțeleg, mai fugeam ca să mă răcoresc și mă duceam până la prisaca lui Buburuz. Se chiamă că roiam și eu că e o leacă.

Prisaca lui Buburuz era drept la marginea mosiei boierului, drept dincolo de hotar, într-o poenită sub poala pădurii. Da' moșneagul

tui moment, înțeleapta păsire fără nici o atenție a intereselor statului, nu este o mare operă săvârșită?

D. colonel Rudeanu, directorul suprem al armamentului din ministerul de răsboiu al României, care s'a întors zilele trecute din străinătate, a fost primit sâmbătă după amesezi, într'o lungă audiență de M. S. regale Ferdinand, iar Luni d. colonel Rudeanu a fost primit în audiență de A. S. R. principale moștenitor Carol.

Ziarele bulgare din Sofia primesc din Viena stirea că fostul ambasador la Londra, contele Meansdorf, a stat câteva zile la București, necunoscut. El a fost primit într'o lungă audiență de Regelile României și a avut întrevederi cu mai mulți fruntași politici, aparținând tuturor partidelor politice.

Ceiim în ziarul „Moldova” că d. C. P. Petruțul a ținut la „Cercul de studii” al partidului național liberal o conferință asupra „Situației militare după 16 luni de răsboiu”. Conferențianul a spus, că: „Datoria României este ca să se prețească neîncetat și să urmărească cu atenție desfășurarea luptelor pentru că atunci când se va da atacul general să ia parte și ea la luptă anunțând astfel cu sângele filor ei unirea de mâne.”

După ziarul „Moldova” d. C. P. Petruțul a anunțat intrarea României în luptă alături de puterile Quadriplei pentru la primăvară.

Ceiim în ziarele bucureștene, că secretarul legației germane din Capitală și atașatul legației austro-ungare au avut o întrevadere la ministerul lucărilor publice cu d. ministru Dr. Angheluș.

DEPESİ.

Magrini telegrafează lui „Secolo” că artleria germană a trecut granița Greciei.

„Secolo” îndeamnă publicul să nu se amânească crezând că aliații vor putea începe în curând o nouă ofensivă. Timpul potrivit pentru operaționi în Macedonia a trecut de mult și nu se va mai întoarce în curând. Alianții deocamdată trebuie să se mulțumească cu posesiunea Salonicului și a peninsulei Kalkidike. Dar e întrebare că va fi cu puțină aceasta. Posesiunea Salonicului în tot cazul e o garanție față de Grecia, o amenințare față de Bulgaria și va apăsa mult în campană pentru expediția Germanilor în Egipt.

Buburuz nu era prisăcaru nimicu. Iși avea el prisacă lui. Și o stăpânea el, o avea danie de la stăpânul lui cel vechi, și sta în poiană într-o căsuță și iarna și vara, cu mustele lui, și c' o fișă o leacă mai răuă decât mine. O chiama Marghiolă. Baba murise de vreme multă. Eu nici n' o spucasem.

Mă duceam eu cădeodată acolo: că pentru fată, că ca să mai văd dintre ale moșneagurui, că el era mare meșter.

Mă duceam așa dezdedimineașă, când nu era încă luată rouă. Și spoi că ușa sta colo singurică, în poiană. Și dinaintea căsuței se înșirau ștubeele cu străchinele deasupra lor, ca niște palarii. Și fata umbă după treabă, desculță și cu capul gol, și era albă la obraz, ca una ce era crescută la umbră de codru. Iar moșneagul Ifsime Buburuz avea o barbă ca un faior de în și ochii rotunzi și iuți la căutătură. Pară mă apusea o sfisă cănd mă uitam la dânsul. Par că avea ceva tulbure și negru în ochi. Da' de grăbit, gălia blandă și-mi spunea multe. Îmi zicea:

„Măi Culăi, măi băete! ai mai venit pe la noi?”

— Am venit, moșule, zic.

— Da cămpenean ce mai face?

— Ce să facă? cu mustele.

— Apoi aşa: zice că are și el albine de-a cioccoloului; da' că să te el, stii și tu...“

Si pe urmă mă lăsa și mă ducea pe dinaintea urdinșului. Eu mă înfricoșam. Si moșneagul imi zicea:

Lui „Temps” i se anunță din Salonic, că la punerea în aplicare a măsurilor pentru stăpânirea Salonicului de către aliați, privitor la cari înțelegerile s'a întes de la Grecia, s'au ivit noi greutăți, dar aceste sunt numai trecătoare.

Colonelul Boissenet scrie în „Le Temps”: „Alianții” vor rămâne deci în Salonic, unde vor trimite o armată anglo-franceză mare sub conducerea unui comandant, a cărui însușiri se apropie de cele a lui Mackensen, cel puțin. Dispoziția aceasta va pune capăt zăbovirii regelui mai repede decât orice cuvânt frumos și va deschide armatelor rusești dela Dunăre calea prin România. Comandanțul despre care face amintire colonelul Bossenot e probabil Costelnan.

Se anunță din Salonic: Trupele grecești au început retragerea. Cartierul principal o fost mutat la Kozeani. Al treilea corp de armată merge la Caterina, iar al cincilea la Nigrita, iar în Salonic va rămâne numai un singur regiment de pioneri și unul de artilerie, Generalul Sarrail și a exprimat multă amintirea să făță cu retragerea trupelor înțelegerii pe teritor grecesc.

„Tribuna” e informată din Paris, că în Anglia au fost îmbrăcați în cursul acestei luni 92 mii de soldați pentru Salonic. „Le Temps” scrie că în consiliu de răsboiu din urmă să hotărît că la Salonic să fie trimise noi numărătoare trupe.

Lui „Petit Journal” i se anunță din Salonic că mai proaspăt a sosit acolo 4 vapoare cu trupe engleze și australiene. În port e foarte mare comunicare, ziua și noaptea. Franța a trimis mai în urmă tunuri grele. Trupele engleze, care au zăbovit până acum în Salonic au plecat în front.

Primul ministru Sculudis — după cum anunță „Corriere della Sera” — l'a primit alătării la sine pe ambasadorul austro-ungar.

Un prieten al lui Venizelos a declarat colaboratorului „Dimineata” că

»Nu te teme, măi băete, că albinele mele sunt blânde.. La mine mergă altfel treaba.. Eu nici nu le bat, nici nu le înăbuș cu puicioasă, nici nimica... Eu mă uit în știubei după Sânt Ilie și văd dacă este prisoș de miere. Dacă este tal faguri, dacă nu, las lucrările în pace. Dacă dă Dumnezeu ro, tai buduroase și le dau drumu 'n ele. To'mea le mai aleg, le mai împreținez: iarna se mai aleg ele singure; și merg eu ele cum vrea Dumnezeu; dar ca să omor eu musca, astă n' o fac...«

Avea moșneagul glas bland și umbă printre ștubee cu fajorii lui de barbă, și albinele nu-i făceau nimica. Eu mă țineam de dânsul mai mititel, și nici mie nu-mi făceau nimica. Cântau fa prisacă și jucau și și căutan de munca lor. Pe prispa sta Marghiolă, — și eu ascultam până într-o vreme glasul moșneagului, pe urmă rămâneam cu ochii la fată și nu mai auzeam ce spunea prisacarul. Iar fată tot rădea la mine, și cum i se lumina față de râs, intorcea ochii într-o parte.

Intr'un rând, zice Iftimie Buburuz:

— Măi băete, măi Culăi! cine prinde roii la voi?

— Eu îi prind, zic. Mă sun în copaci. Pe unii îi mai scăpăm, și apoi, se supără moșneagul pe mine și se răștește cu bâta oea părălită... Da'acu nu mă mai tem de dânsul...“

Fata rădea de pe prispa. Da' Buburuz își întoarce către mine barba. Zice:

»Măi băete, iaca colo un ștubeu care are să roiasă. Azi e vreme lină. Tu stai gata, și te

Venizelos când a părăsit fotoșul prim-ministerial a făcut urmatoarele declarații:

Arma din urmă pentru mantuirea Greciei și a balcanului — a spus Venizelos — mi-a fost România. Când România a refuzat propunerea noastră, ca să înceapă cu Grecia împreună o astuție în potriva Bulgariei și să mobilizeze deodată cu noi — situația s'a perdut pentru noi. Guvernul meu a căzut din ziua în care s'a arătat nefădios, că România va refuza orice acțiune a noastră.

Grecia — teatru de răbouiu.

Köln, — Corespondentul lui „Kölnerische Zeitung” anunță din Sofia: Toate privirile sunt îndreptate acum spre frontierele Greciei, doar oarece teatrul răsboiu lui s'a mutat pe teritor grecesc. Trupele înțelegerii privesc teritorul ce se găsește între Karanili și Kilindir, precum și între Amatovo și Kilkis ca cel mai potrivit pentru defensivă. Un mare avantaj prezintă în acest teritor lacul Amatovo. Englezii și Francezii fortifică Salonicul. Englezii s'au instăpanit în Salonic pe portul de debarcare și pe edificiul vamei.

Zona neutrală de doi km. la frontieră bulgară și grecă.

Sofia. — Broul telegrafic bulgar anunță: Guvernul bulgar anunță: Guvernul bulgar a făcut Greciei propunerea, ca în ambele țări să se retragă trupele la doi kilometri dela frontieră, Grecia a primit propunerea și a și luat dispozițiile pentru îndeplinirea acestei zone neutrale.

Capitala Greciei se strămută la Larisa.

Salonic. — Tratativele dintre guvernul grec și împătrita înțelegere neîzbutind să ducă la o înțelegere, și guvernul grec fiind decis să mențină până la sfârșit în punctul său de vedere, adică acela al neutralității și având în vedere amenințarea Angliei că va procede la bombardarea coastelor gre-

uite, și când a izvorat musca pe urmă, în pleacă-te lângă părău și rupe de pe strat șapte firu de mătăciune și adâni-le mie...“

Stau eu, stau. Moșneagul umbă pe la alte buduroaie. Da fata de pe prispa, zice;

»Ce te uiți la mine, mă Culai? Iacă esă abinele...«

Ea m'am rușinat. Buburuz a început să rădă. Mă răpăd eu și rup mătăciunea și aduc. Si ia prisacarul în mână un ștubeu, și se dă sub vârtejul muștelor. Mergă roii prin poiană și împânzesc zarea, moșneagul stă tot sub el. S'odată văd că se oprește și începe să frece roință cu mătăciune, pe urmă prinde să sufle în burniană. Si venea și până la mine așa o mireasmă lină... Si iacă, împresoară roii pe moșneag, și el pune la pământ ștubeu și totușă musca se așeză pe el.

„Ei? zice Buburuz, face Dumitru Oamanu așa? Prinde el astfel roii?...“

— Da de unde? zic.

— Apoi eu, măi băete, zice, nici duhănesc mahorecă, nici beau holercă... Eu is om erat: Da tu dacă vii aici, poți învăța bune lucruri, numai să nu te ticăloșești pe urmă...“

Se uită bland moșneagul la mine, — sătuncea am văzut eu că ochii lui sămână cu ochii fetelor.

(Va urma.)

Mihail Sadoveanu.

căci, guvernul din Atena s'a gândit la puțință de a strămuta capitala la Larisa.

Căți Italiani sunt în Valona?

„Kölnische Zeitung” nu recunoaște de adevărata știre cări spun, că trupe mari mari italiene ar fi debărcat deja în porturile albaneze. Italianii au debărcat numai, în Valona câteva mii de oameni și trupe de muncitori, a căror calemar e să aducă drumurile să o stare practicabilă. Sprijinul Italiei deocamdată se restringe numai la aceea, ea să trimită hrana și material de răboiu în Balcani. Pentru expediție din Balcani Italia și stau la dispoziție tot atât de puține trupe ca și pentru între-

prinderea din Libia. Cadornă a protestat energetic contra ori cărui fel de transportare de trupe în Balcani sau în Lybia.

2 milioane oameni.

Rotterdam — Se anunță din Londra: În cercurile politice de aici se prețuează rezultatul înrolărilor voluntare la 2 milioane oameni.

Conferința ministrului german cu Skuludis.

Berlin. — Din Atena se telegrafliază: Ministrul german la Atena a avut o conferință mai lungă cu primul ministru Skuludis. În consiliul de mi-

nistri, ce a urmat primul ministru a raportat despre tratative. Noului demers al Germaniei i se atribue o mare importanță.

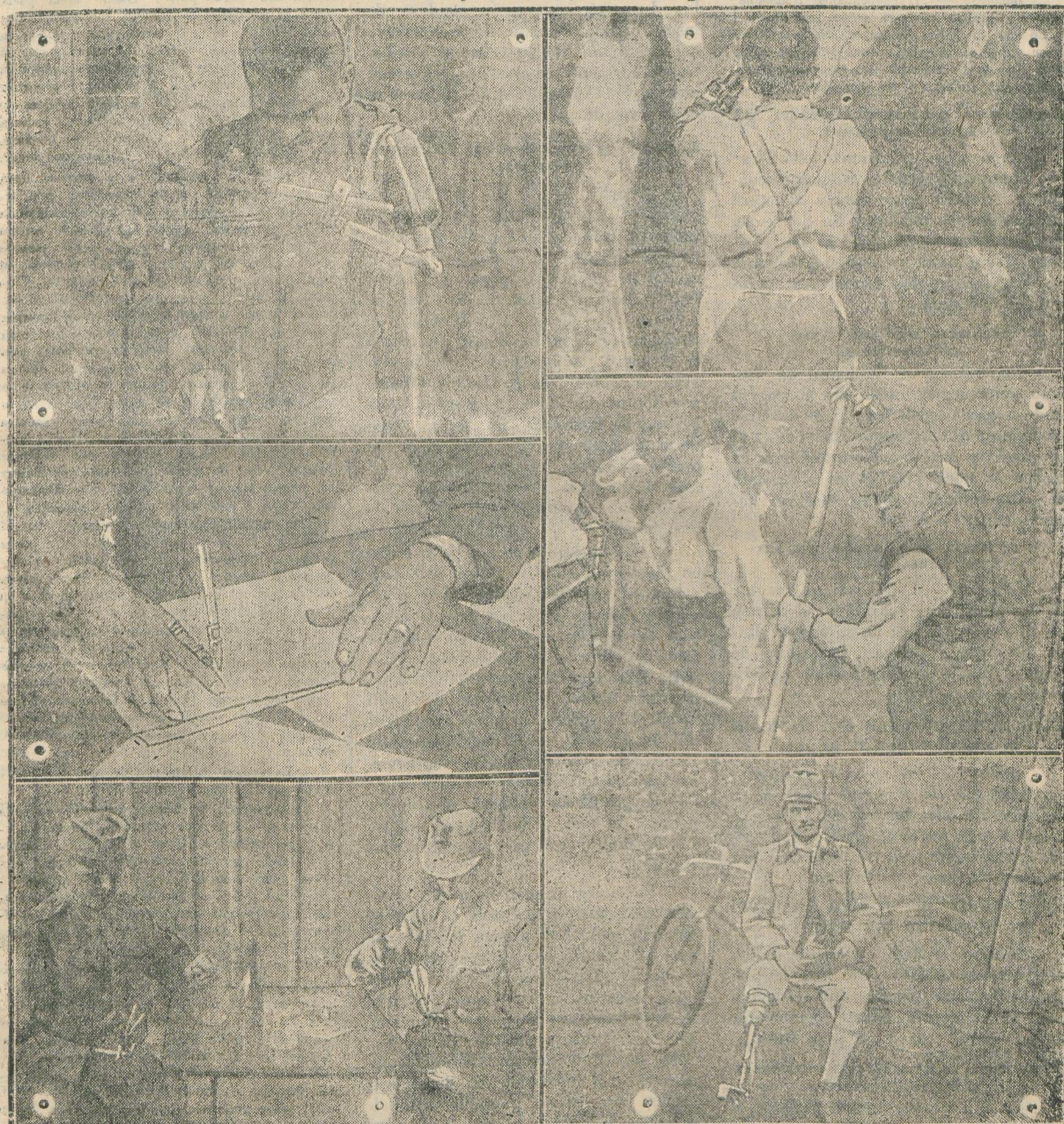
Mișcări de trupe în Basarabia.

București. — „Ziarele de aici află din Galați: Un cunoscut comerciant de pescărie din Ismail (Basarabia) declară că au fost oprite toate trenurile între Odesa-Bender-Reni, înlocuindu-se cu transporturi militare. Aceste mișcări de trupe par a fi în legătură cu luptele de pe frontul bucovinean.

70 mii Italiani în ajutorul Sârbilor.

Lugano. — Italia își transportă numărătoare trupe în Albania în ajutorul Sârbilor. „Corriere

Nu vă perdeți curajul!

Icoana aceasta, infățișează șase ostăi, cari și-au pierdut în luptele pentru biruința armelor noastre, unii o mână, alții un picior, iar alții căte un deget fie dela o mână sau fie dela celalătă. Astăzi știința doftorilor, a mers aşa de departe, încât a fost în stare, ca membrele pierdute să le falouiască cu altele din lemn sau din cauciuc, cu cari își pot avea mai

înainte, cu aceeași sfidemâncare, ca și atunci, când erau întregi. Iată căteva pilde de soldați întorsă de pe câmpii de bătălie ciungăriți, dar lucrând, desemnând, tăind în peatră, săpând și umbărând cu bicicleta, tocmai prin ajutorul acesta ce li s'a dat, înlocuite fiindu-le părțile, cari le lipseau, cu altele făcute din lemn sau din alt material. Astfel își pot agoni singuri până cea de toate zilele.

dela Sera" scrie că aceste trupe servesc numai pentru întărirea pozițiunilor dela Valona. Trupele italiene cari vor fi concentrate în Albania sunt preșute la 70,000 oameni.

Spioni Japonezi în Dedeagaci.

Sofia. — In regiunea dela Dedeagaci și Portogos au fost deținuți spioni japonezi, cari au venit din Grecia. Au fost găsite asupra lor hărți și însemnări.

Şeful statului major Grecesc și-a dat demisia.

Atena. — Din cercurile politice se anunță, că șeful statului major grec și-a dat dimisia, deoarece afirmativ nu voiește să ia răspunderea, pentru evenimentele din Macedonia grecească. Regele nu a hotărât încă în chestia dimisiei.

O nouă ofensivă împotriva Bucovinei.

București. — „L'Indépendance Roumaine“ anunță: Armata rusească a fost întărită cu 1 și un sfert de milion de oameni. Se vestește că Rușii voiesc să înceapă o nouă ofensivă împotriva Bucovinei. Sborurile de recunoașteri deasupra Cernăuțului sunt tot mai dese.

Joffre — generalissim al Întellegerei.

Lugano, — „Corriere della Sera“ i-se anunță din Londra că marele consiliu de răsboiu anglo-francez a hotărât ca operațiunile Întellegerei să fie de aci înainte unitar conduse și în scopul acesta și vor numi pe Joffre comandant suprem, care va lua conducerea operațiunilor în Balcani.

Rusia va începe ofensiva.

Rotterdam. — Ministrul de răsboiu muntenegrin, sosit din Petrograd unde a fost oaspele țarului, a declarat că la începutul răsboiului Rusia n'a fost pregătită în desajuns. În curând însă va începe o nouă ofensivă cu o armată de patru milioane soldați înarmați desăvârșit.

Briand va merge în Italia.

Geneva. — Din Lyon se anunță: În cercuri politice parisiene se afirmă că Briand va merge în curând în Italia. Se crede că această călătorie de ordin politic a prim-ministrului va avea rezultate importante.

Comanda supremă din Balcani în mâinile lui Kitchener.

Berlin. — Se spune că lordul Kitchener va lua comanda supremă a trupelor din Balcani și în deosebit a celor de pe teritorul grec. Scopul călătoriei lui Kitchener în Grecia a fost studierea terenurilor de luptă.

Pașa Goltz în fruntea ofensivei germane din Azia.

Geneva. — Ziarele franceze anunță că Turcii și Germanii au încheiat preparativele măreii ofensive din Mesopotamia. Comandanțul armatei combatante de pe frontul Irak va fi pașa Goltz.

French a abzis de comanda militară.

Londra. — La cererea proprie generalul French a fost dispinsat de comanda militară a trupelor și a fost numit general al armatei Imperiului britanic. Regele a dăruit lui French titlul de viconte. Vîitorul comandanț al armelor din Franța și Flandra va fi Sir Douglas Haig.

Rotterdam. — După opiniile din ultimele săptămâni, Rușii folosindu-se de linia de pe frontul lor, fac cu zor pregătiri, pentru o mare ofensivă sau mai mult de teamă unei noi ofensive germano-austro-ungare.

După știri sosite din Vilna, Rușii au întărit puternic țarmii ostici ai golfului Riga, temându-se de un atac german. Între Riga și Dünaburg urmează concentrări de trupe. Atacurile armatei a XII-a le conduce Radko Dimitriew. Acest general a declarat că îl va sili pe Hindenburg la retragere. Radko Dimitriew stă în fruntea armatei care atacă în față Rigei armata germană, în timp ce dinsus de Dünaburg o altă armată rusească îndreaptă atacuri din zi din zi mai violente împotriva armelor lui Below. Întreagă acțiunea e condusă de însuși Russkij. După unele știri ofensiva dela nord are de scop numai concentrarea de trupe, cu care vrea să atragă atenția, dela pregătirile de ofensivă ce decurg în altă parte.

Lupte grozave în Muntenegru.

Trupele noastre au să lupte cu groaznică împotrivire a naturii pe lângă ținuta dușmanoașă a populației din Muntenegru. Fiecare pas de înaintare în munții de zăpadă se poate luă ca un fapt victorios. Greutățile ofensivei armatei noastre dispar cu desăvârșire pe lângă împrejurările luptelor ce întimpină în interiorul Muntenegrului. În ținutul vestic al cursului râului Lim și drumurile din munții negri nord-ostici, nici în timpuri favorabile nu se pot trece decât ca mari greutăți. Cărările de pe munte țepișe sunt acum înzăpezite și înămolite cu desăvârșire. Cu toate acestea, trupele noastre înaintează pas de pas, bineînțeles cu mare incetinelă.

Atacul nostru dela sud de Pinjlie, cu toate viscolele din munții sălbateci, a înaintat. Am ocupat pozițiile principale muntenegrine situate pe sirul munților dintre Plevlie și Bjelopolie și dela râul Tara între ținuturile Glibați și din valea Limului. Pe această linie, armata noastră a luptat pe înălțimi de 1400 metri. Si se poate închipui câte greutăți au cauzat transportul muniției și alimentației. Toate piedecile supraomeniști au fost învinse de împotrivirea de fier și spiritul de ofensivă al trupelor noastre. În toate strămtorile și spărturile de munte înzăpezite, urmărind dușmanul.

Pe întreg unghiul la nord și nord-vest de Berane și pe linia ce se trage până la Ipek, cete armate de mohamedani și albanezi luptă alături de soldații noștri. Toată populația mohamedană și albaneză a prins arma pentru casă și răsbune ura împotriva Muntenegrinilor. Ținuta populației cari nu sunt Sârbi sau Muntenegrini întrece așteptările cele mai îndrăznețe. Zi de zi cete armate cari cunosc greutățile teritoriale se aliază la armata noastră și ne sprijinesc cu însuflare. Astfel înaintările din Muntenegru se pot socoti alături de invingerile glorioase de pe hotarele greci și albaneze.

Din parlamentul german.

Cancellorul Bethmann-Hollweg despre pace.

Atențunea tuturor statelor europene a fost înțorsă spre Berlin, unde cancellerul Bethmann-Hollweg a fost întrebat asupra condițiunilor de pace cu cari Germania ar fi înțeleasă.

Drept motiv cu privire la interpelația de pace prezintată în sedință, socialdemocrat Scheidemann spune, că mulți nu vorbesc despre pace pentru de a nu da semne de slabiciune. Partidul socialdemocrat este partidul apărării păcii popoarelor și trebuie să își ridice cuvântul. Se aruncă o privire pe hartă și să vedem cum nu este un răsboiu. Cred oare dușmanii noștri că pot muta răsboiul pe ținutul nostru? Ne întrebam însă dacă dușmanii noștri sunt învoiți să lege pace. Este cu neputință într'un răsboiu răspândit în toată Europa, să se poată sub juga și încătușa una dintre puteri. Numai acela poate vorbi de pace care are deplină încredere în puterile sale și conștiu de aceste puteri suferă că liniste orice tălmăcire falsă, de aceea trebuie să vorbim noi de pace. Respinge presupunerea că răsboiul Germaniei este de cucerire. Germania nu va da Alsacia. Din declarații engleze și franceze iese o sete de pace. În camera italiană s'a pretins pacea care delatură ori-ce anexare. Tot asemenea s'a vorbit și în parlamentul ungar.

Dușmanii noștri puteau să cunoască lipsea de bază a planului lor de infotătare, prin urmare zadarnice răman și invingerile nădăjduite în forțele militare. Acestea sunt faptele pentru cari trebuie se vorbim de pace. Dacă gazetele statelor luptătoare ar avea dorințele de pace, cu mare putere ar ibnu și dorul de pace. Cine pune opreliști celui ce vrea să înfăptuască pacea, săvârșește o crimă față de omenirea întreagă. Socialismul democrat a fost prea slab pentru împedecarea răsboiului. Hotarele noastre nu sunt primjduite astăzi, de aceea ni se pune datoria să întreabă cancellerul, printre ce condiții ar da un început tratativelor de pace. Nici cu o zi mai mult decât cere trebuința pentru garanțiaținelor impuse, poporul german nu vrea să continue răsboiul. Pentru independentă, națiunea jertfește totul, nu pierde însă viața unui singur om pentru interese capitalistice. La chișinău sub drapel a tovarășilor noștri de principiu sună să împedecă sfârșirea Germaniei, dar nu să supună lumea în jugul Germaniei. Un popor pacific ca cel german nu are nicioții de răzbunare și nimicire. Declaram că vrem pacea, fiindcă poporul german este destul de puternic pentru a spălă și în viitor să-și spere hotarele și caminurile, în caz dacă dușmanul nu are dorință pașnică! Lumea întreagă așteaptă cu nerăbdare vorbirea cancellerului. Nădăjduiesc că va găsi cuvântul măntuitor care să vestească învoiriile referitoare la pace. Dorim, ca Germania să facă cel dintâi paș pentru împedecarea groaznicului răsboiu. (Aplauze și aclamări în partidul socialist)

La aceasă interpelație de pace cancellerul Bethmann-Hollweg a răspuns îndată,

Raportorul interpelației de pace — a spus cancellerul — a produs bucurie la dușmanii noștri. Au atrăbit o slăbire a răndurilor noastre și a unității germane. Interpelarea însă le-a primit adâncă desnăjdeje pentru că n'a fost deosebit glasul părerii de rău că nu profită de ocazia încheierii unei păci cinstite. Am sunat rezultate colosale: Am făcut alianță cu Turcia, ceea ce amenință stăpânirea engleză.

E foarte lipsed că noi vom suporta elențuile răsboiului. Cu toate acestea, dușmanii noștri spun, că pace nu se poate încheia înainte de înfrângerea Germaniei. Guvernele ententei au și astăzi ținuta dela îsbucuirea răsboiului: vor Alsacia-Lorena și înfrângerea militarismului. Adversarii noștri nu doresc pacea. Cu cît va ține mai mult răsboiul, cu atât vor fi mai sigure garanțile condițiilor de pace. Stăm că Franța este aliată cu Rusia în potriva noastră. A dat Rusiei împrumuturi pentru ca aceasta să poată construi fortărețe în potriva noastră. Va trebui să ne păsim: viața Germaniei nu-i permis să fie amenințată. Nu vom sfârși răsboiul decât prin înfăptuirea bezelor sigure politice, militare și economice.

ECONOMIE

Inștiințarea proviziilor de porumb (cucuruz).

Prin circularul său din 9 Decembrie n.º Nr. 89.900 Prez. In. minister r. n. de agricultură, însemnat pe dispozițiile paragrafului 3 ale ordinului guvernului Nr. 3511—1915 M. E., referitor la rechizitionarea productelor de porumb (cucuruz), orându-se următoarele:

§. 1. Fiecare om este îndatorat să înștiințeze în 26 Decembrie n. c. întreagă provizia (depozitul) să de porumb, sau pe care o are în îngrijire în ziua de 20 Decembrie n. c., acelui primar comunale (capitanului polițienesc, funcționarului încrezut de magistrat), pe teritoriul căreia se găsește depozitul și fără privire la împrejurările dacă porumbul e productul său sau nu și fără privire la faptul dacă porumbul a fost rechizitionat și luat în socotință pentru scopuri de interes general sau nu.

Inștiințarea aceasta este obligatoare nu numai pentru particulari (singuraci), ci și pentru corporațiunile morale, pentru întreprinderile industriale și comerciale, pentru corporațiunile publice cum și pentru autorități, institute etc. Depozitele ce se găsesc în proprietatea direcțiunii armatei și în a »Societății pe acții pentru producție de răsboiu«, nu cade sub acest obligament, abaterea însă nu privește și pe comisarii societății acum amintite.

§. 2. Depozitele de porumb, care în ziua de 20 Decembrie a. c. se transportă cu căruțe, cu automobile, cu trenul sau cu vapoare, trebuie să ele înștiințeze prin adresat fosta după sosirea lor la locul destinației.

§. 3. Despre depozitele de porumb înștiințate se poartă consemnari separate și speciale după comune cu rubrica 1. Numele înștiințătorului și locuința. 2. Numirea casei, măieristei, în care se găsește depozitul. 3. Cantitatea totală a porumbului în mări metrice, computată după porumbul sfârmit. 4. Cantitatea ce a fost luată în socotință (rechizitionată) de autoritate, în mm. computată în porumb sfârmit. 5. Observare. În aceasta se însemnează dacă o parte a porumbului n'ar fi de tot copt sau dacă e defectuos (stricat).

Încât depozitul întreg sau o parte a acestuia nu ar fi proprietatea înștiințătorului, este să introduce în rubrica corespunzătoare numele proprietarului și locuință lui.

Conscierile cu rubricile descrise, se completează prin primăriile comunale în căte 2 exemplare din cari, după încheiere, un exemplar se transpune până la 31 Decembrie c. »Societății pe acții pentru producție de răsboiu« (Budapestă V. Nádor-utca 9 szám), iar celalalt exemplar se păstrează.

§. 4. Dacă depozitul a fost rechizitionat mai dinainte de autoritate, proprietarul nu mai dispune de el, ci este îndatorat să îngrijii, ca cantitatea rechizitionată să nu se strice și să se păstreze de așa, ca să fie potrivită pentru alimentație (nutrire) omenească. Dacă depozitul până acum nu a fost rechizitionat de autoritate și dacă în starea lui săr face, din orice cauze, carecari sebumbări, proprietarul este îndatorat să aduce sebumbările, cu sfârșitul fiecărei luni, la cunoștința primăriei comunale (capitanului polițienesc, funcționarului încrezut de magistrat), care e îndatorat, la rândul lui, să face corecturile de lipsă.

§. 5. În scopul stabilirii exactității datelor înștiințării, autoritățile administrative, în înțelesul paragrafului 2 din art. de lege L din 1914 sunt îndreptățite să examine depozitele și magazinele celor obligați la înștiințare. De altfel controlarea depozitelor se va face și prin suanți.

§. 6. Cel ce nu înștiințează depozitul de porumb până la terminul stabilit, cel ce îl astenuște sau zădărniceste controlarea, comite trans-

gresiune și se pedepsește, în înțelesul art. de lege L din 1914, cu închisoare până la 2 luni și cu amendă până la 600 cor. Depozitul, față cu care s'a făcut transgresiunea, în cursul procedurii polițienești, se poate confisca.

Punem la înțima celor în drept aceste orânduirile.

Sibiu, 13 Decembrie 1915.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«.

Pantaleon Lucuța, Victor Tordășianu,
președinte secretar

Stirile Săptămînii.

Sibiu, 23 Decembrie n.

O carte nouă de poezii. Redactorul nostru dr. I. Broșu, a scos de sub tipar în zilele trecute, o frumoasă carte de versuri, intitulată »Siluete«, în care și-a adunat o parte din poezile sale publicate în anii trecuți, prin revistele »Sămănătorul«, »Luceafărul« și »Jurnalul literar«, cât și unele născute până acum, sau tipărite numai în foile gazetelor dela noi. Poezile redactorului nostru, sunt nouă și pline de farmec, prin felul cum știe tâlmăci cu măestrie, în cuvinte frumoase, aceea ce a văzut și a simțit. În volumul acesta pot găsi atât cetitorii dela sate, cât și cei dela orașe, bueăși pentru gustul și pricepera lor, să încăt ne ținem de datorină să-l recomandăm cu toată căldura ca un dar minunat de Crăciun, pentru aceia, cari în vremurile aceste grele, caută o măngiăiere și alinare a suferințelor lor, într-o carte bună, frumoasă și plină de noblețe a gândirii. Mai târziu vom scrie despre es pe larg. Prețul este 2 cor. și se poate cumpăra dela »Foia Poporului« din Sibiu.

Dl Victor Pacală, profesor seminarial, a dăruit suma de 15 cor. cu scop de a se procură daruri de Crăciun elevilor săraci dela școală de aplicatie a seminarului Andreian.

Chemarea sub arme a asențăilor de 44—47 ani în Austria. »Fremdeabatt« comună: »Toler Anzeiger« publică o știre că chemarea sub arme a gălășilor asențăi din Austria de 44—46 ani se va face în mijlocul lunei Ianuarie. Astfel cursurile de 4 săptămâni pentru instrucția ofișerilor și a stegarilor aparținători acestui contingent se vor începe în jumătatea a doua a lunei Decembrie. Ordinațiunile oficioase în sensul acesta s'au dat deja.

Decarece din contingentul batalioanelor de muniții și sanitare se pot sustrage mulți soldați apăi pentru serviciile active militare, e foarte probabil că pentru mijlocul lui Ianuarie nu vor fi chemate decât câteva contingente. Si asențăii de 44—50 ani vor fi puși în serviciile de senține, sanitare și alte servicii de birou și atelier.

Pe teritoriile cucerite în sudost este mare trebuință de trupe ajutăre la coloanele de muniții de muncitori în toată branșa, cari se vor recruta din contingentul acesta. În scopul acesta se vor înăuntrui asențăi în cari să vor designa soldații în aceste servicii.

Frânta ia sub îngrijirea ei pe orfanii sărbi. Se telegrafiază din Paris că asociația națională a orfanilor de răsboiu, a hotărât să adune imediat în coloniile sale aproape de Nisa pe toți copiii sărbi, ori care ar fi numărul lor. În această privință s'au făcut demersuri pe lângă guvernul sărb și primul transport va pleca dela Atena spre Marsilia.

Goga și Lucaci — deputați români. »Budapest Tagblatt« are informații din București

rești, că opoziția română voiește să candideze ca deputați atât pe Goga cât și pe părintele Lucaci, și anume pe cel dintâi la Romană și pe al doilea la Galați.

In Austria din nou se va coace făină de cucuruz. Ziarul »Zeit« scrie, că în locurile competente se crede, că e de lipsă ca soiurile de făină bună să fie amestecate cu făină de cucuruz, deoarece regula de până acum nu s'a dovedit a avea vreun succes, iar poporațiunea nu crește cum trebuie făină cea bună. Se crede totodată că cu finea lui Ianuar, sau la începutul lui Februarie făinei bune se va vedea și mai mult și în scopul acesta trebuie să se comande 4—5 milioane mări da cucuruz.

Recolta de porumb a României în anul 1915. În anul curent 1915, sămânăturile de porumb au ocupat în România o suprafață de 2.100 289 hectare, reprezentând mai mult de o treime din întinderea totală a culturilor. S'a recoltat în mediu 16—17 hectolitri la hec-tar, astfel că recolta întreagă de porumb se poate estima la 33—34 milioane hectolitri.

Gemeni în tren. Se scrie din Timișoara, că soția unui sublocotenent dela glotași, călătorind în tren cu bărbul său, a născut gemeni. Mama și nou născuții au fost duși într-unul din sanatoriile Timișoarei.

Calendarul Poporului pe 1916

a apărut și s'a pus în vânzare.

Ca în toți anii, așa și acum, »Calendarul Poporului« pe lângă partea calendaristică mai cuprinde diferiți articoli literari, poezii populare și din răsboiu, sfaturi, anecdote etc.

O deosebită atenție s'a dat asupra răsboiului actual, despre care s'a facut o descriere asupra tuturor întâmplărilor din acest an. Descrierea răsboiului este ilustrată cu multe chipuri interesante, cum și mai multe mape, astfel că cetitorul își va putea ușor face o icoană a marilor frământări din zilele noastre, că și cari nu s'a mai pomenit.

Nimenea să nu întrelase a comanda acest calendar atât de ieftin și potrivit în casa românească, pe care o impodobeste de peste 30 de ani. De aceea nu ține comanda alt calendar, până când nu vei vedea »Calendarul Poporului« dela Sibiu. Prețul e tot cel vechi: 40 bani un exemplar, iar pentru poștă 5 bani deosebit. Ceice comandă dela 10 bueăși în sus, primesc rabatul cuvenit, ca și în anii trecuți.

Comande de călindare mai puțin de 10 bucăți trebbe plătite înainte, precum și cele de pe câmpul de luptă, altcum nu să trimit.

Cine dorește să se ocupe cu vinderea calendarului să ceară cât mai îngrăbă condițiile pentru vânzătorii de calendar, cari să trimit la dorință gratis și franco.

Redactor responsabil: Dr. Ioan Broșu.

Pentru editură responsabil: Ioan Herță.

Tiparul: Tipografia Poporului,

N. M. 14956/1915.

Publicațiune.

In urma ordinației Dlui ministru de agricultură din 9 Decembrie 1915 Nr. 89900/915 se fac de gălășe următoarele:

Tot omul e dator să anunțe depozitul de porumb, care se află

în proprietatea sa în ziua de 20 Decembrie 1915, întrucât îl are pe teritoriul orașului, — până la 26 Decembrie a. c. direcțoriei industriale (str. Măcelarilor 4), fără privire că porumbul e din recoltă să ori ba, ori de a fost menit pentru scopurile trebuinței publice ori ba. Această îndatorire e impusă nu numai persoanele private, ci și persoanele de drept

(întreprinderi de industrie și comerț, instituții). Depozitul aflat în posesiunea administrației militare și a societății pe acții pentru produsele de răsboiu, nu trebuie să-l anunțe, dar comisionarii acestei din urmă sunt obligați să o facă aceasta. Depozitele care în 20 Decembrie 1915 au fost trimise, adresatul trebuie să-le anunțe îndată ce sosesc.

Direcțoria de administrație e îndreptățită a cerceta, dacă cele anunțate sunt etacate, iar ridicarea depozitelor se va face prin organele financiare.

Oci-o calcă aceste dispoziții se pedepsesc cu 2 luni închisoare și pedeapsă în bani până la 600 cor.

Magistratul.

Să cauță 8—10 calfe.

Să cauță 8—10 calfe de pantofar pentru lucru de comandă și târg. De părche 3—4·50 coroane. — Adresa: Petru Câmporean, pantofar, Szelistye.

Anunț.

Ea o nevastă văduvă cu milă cauță bărbatul meu care s'a pierdut pe Câmpul de Luptă în Galicia în anu 1914 din 16—18 Octombrie lângă Comuna (Tobdnita) a cătănit la Homvezi Sibiu cu numele George Zidariu cine știe despre ei ceva capătă 10 k. să se adreseze la adresa aceasta Todosiea lui George Zidariu C. Câlnicu u. p. Szászsebes Nagyszeben 2269

Mape de Vânzare.

Mapa Europei	K 1.80
Rusiei cu Galia	1.20
Franței cu Belgia	1.20
Tărilor balcanice	1.20
Se află de vânzare la Administrația „Folii Poporului”	

Pentru porto recomandat este să se adauge 35 bani deosebit.

Cremă de dinți

KALODONT

70 filleri

Spriniți Industria română!

Vasile Ban,

depozit de încălțăminte — la „Cisma mare roșie”.
Sibiu, Strada Ocnei (Burbergasse) Nr. 17, Sibiu.

Atrag atenția onoratului public din loc și jur că mi-am asortat

depozitul cu ghete

de tot felul și de lux pentru copii, dame și bărbați.

Prețul după cursul zilei

1500 părchi de buconci
cu prețul dela 20 cor până la
28 cor. Iucără din materialul
cel mai bun pentru domui, mu-
citorii și militari.

Serviciu prompt.

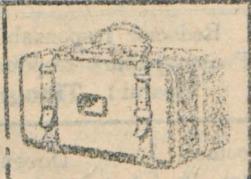
Tot același depozit se află în strada Cisnădiei Nr. 49
sub firma L. Ban.

Nu perdeți ocazia și vă convingeți!

Atelier de cirelărie, șelărie și cofărerie ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea cirelarilor)
Strada Cisnădiei 45 — SIBIU — Heltauergasse 45

Magazin foarte bogat în articole, pentru cărături, călărit, vânătoare, sport și voiaj, pochizii și procovăjuri, portmonee și bretele solide și

alte articole de găinărie cu prețurile cele mai modeste. Cirele de magazin, cirele de cusut și legat, Sky (vârzobi) permanent în depozit.

Toate articolele din brașele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin. — Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comande prin postă se efectuează prompt și conștientios.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperioase (toluri) de cai și colere de călătorie.

Enfotiv Fereze

creitor de bărbați
SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12

recomandă p. L. publicații
cette mai nove stofe de
toamnă și iarnă în mare
asortiment.

Noutățile

nuță cără acum, pentru haine
de bărbați stofe indigene
de cără se execută după măsură
cata mai moderne vestimente preț
: Stock, Jaquette și bluze
de salou, cu prețuri foarte
mărcioare.

Binecuvântată atenționează
noile noutăți de stofe pentru
genți și femei și „Raglana”, care
se văd foarte bine în sezonul bogat.

Asupra reverențălor con-
curențiale în atelierele mele, îmi per-
misi a elogra deosebită atenție
a gen. Ofereți prețuri și calitate ab-
solventă. — În casuri de ur-
gență confectionez în rând
vestimente de haine la tempi
de 3-4 ore. — Uniforme pentru
militari, care și tot felul de articoli
de cirelărie, după prezentarea cre-
atorului sau mai mult.

ATELIERUL FOTOGRAFIC

din Piața mare Nr. 19

este complet renovat și înzestrat cu cele mai moderne apărate
și mijloace tehnice.

Proprietarul cel nou, își va da silință să satisfacă pe deplin
dorințele publicului.

Ca specialitate lucrez după fotografii vechi și stricate, ca de
pildă a celor căzuți în răsboiu, tablouri mărite și pictate, care vor fi cu
total asemănătoare.

Observare: Văduvele și orfanii celor căzuți în răsboiu vor
avea scăzămant la plată.

Rugând să-mi spriniți noua mea întreprindere, semnez cu stință:

RUDOLF KUNTE, fotograf

Sibiu, Piața mare Nr. 19,

vis-à-vis de prăvălia lui Fuchs.

„FOAIA POPORULUI”

pe CÂMPUL DE LUPTĂ

se poate trimite oriunde și cu facepere de ori-când, ceea-
ce aduceem la cunoștință ceterilor dostr, spre orien-
tare, în urma mai multor întrebări ce primim mereu.

**Pretul abonamentului este: 2 cor. pe timp de 5 luni
de zile.**

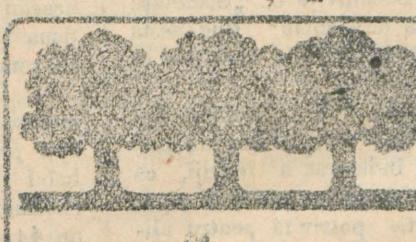
Pentru abonamente pe câmpul de luptă statorim pre-
țul de 2 cor. pe timp de 5 luni, fiindcă știm, că
suma de 2 cor. (în bani de hârtie, banconote de căte 2
cor.) se trimit mai ușor. Schimbarea adresei altun-
deve tot pe câmpul de luptă, sau mai târziu în vr' un
oraș ori sat din țările Monarhiei austro-ungare, se
face gratuit; e destul a scrie noua adresă pe o carte
postală, unde să se spună insă și adresa de mai multe.

Abonamente de acestea se pot face și din partea celor de acasă,
cari doresc să trimită Foia la vr' un neam sau cunoscăt de pe
câmpul de luptă ori în altă parte a Austro-Ungariei.

■ Berea albă și neagră din ■ Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Că berea nu
nu poate fi
foarte ciute-
ti nu poate
vedea și nu
așa că
părătoare
nu
meru

MOBILE

lucrate solid și
conștientios ...

se pot comanda la

EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile

SIBIU — NAGYSZIBEN, GIADA

str. Sările 37

Specialist în:

MOBILE DE TOT FELUL

pentru tineri nou căsătoriți, mobilări
de hoteluri, vile, instituții, ca-
fenele și restaurații

Tel. Nr. 47 cu legătură în comitatul Iași

Atelier propriu de tapiserie

Se fac crezături după planuri artistice